Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 97 Vineri 8 Aprilie 1938
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful postal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

IRIGAȚIILE

Asigurarea apărării naționale și asigurarea economiei naționale stau pe același plan de primul ordin în preocupările tuturor statelor.

In țara noastră, producțiunea ce se confundă cu economia ei însăși este agricultura.

Este dar elementar că preocupările și sacrificiile consacrate siguranței statului trebue să fie acordate și valorificării avuției lui principale.

In măsura în care se va intensifica și îmbunătăți rodul pământului românesc, se va consolida starea economică și financiară a țării.

Prin urmare, în această direcțiune se impune să se folosească toate mijloacele indicate de experiență ca fecunde în rezultate pozitive.

Printre aceste mijloace, irigațiile ocupă un loc de frunte, fiindcă ele au menirea să compenseze lipsa elementului esențial plugăriei.

Incă de pe vremea când clima era mai stabilă de cât astăzi, când „anii răi" erau mai rari, chestiunea irigațiilor era discutată în cercurile agronomice și în lumea agricultorilor luminați. Dar dacă atunci ea era actuală dintr'un sentiment de prevedere, astăzi ea se impune ca un imperativ actual. Pierderile îndurate de agricultură și, prin aceasta, de economia națională ani de-a rândul, îndreptățesc și obligă examinarea posibilităților pentru obținerea corectivului suprem al secetei cronice, care sunt irigațiile. Ceea ce s'a înfăptuit în state cu o agricultură mai mică, cu un pământ mai puțin dăruit și cu mijloace financiare mai reduse nu se poate să lipsească în țara noastră.

Desigur, un sistem general de irigații cere timp și investiții. Dar cu cât timpul va trece și investițiile vor fi mai grele, bogăția cea mai mare a țării se va resimți mai mult în rău. Pe când, un început de executare, în marginile posibile astăzi, desvoltat în etape raportate la mijloacele eventuale, ar reduce din ce în ce efectele secetei asupra stării noastre economice, astfel în cât ele ar putea să fie odată înlăturate.

Pentru o asemenea operă națională de proporții egale cu necesitatea ei, se cere însă o inițiativă impunătoare din sânul agriculturei, se cere o concepțiune superioară la conducerea țării, se cere un spirit de organizare pe cât de luminos pe atât de hotărât. se cer, adică, acele virtuți cari au mântuit plugăria atâtor popoare de ravagiile secetei.

Este timpul ca aceste virtuți să se afirme, fiindcă cel puțin unele din ele există, și abnegația și sforțările lor ar putea acoperi lacuna celorlalte.

Diplomație de eri și de astăzi

—oxo—

In cuvântarea ținută cu prilejul instalării sale, ca titular al ministerului afacerilor străine, d. Petrescu-Comnen face o paralelă între grelele răspunderi ale diplomaților de astăzi și viața tihnită a diplomaților de odinioară. „Fără a regreta, spune d-sa, orele pline de un fericit optimism, pe care au avut norocul să le trăiască unii dintre predecesorii noștri, mă uit totuși cu melancolie la vremurile, când diplomația permitea, celor ce o slujiau, să filozofeze, să cultive artele frumoase sau să se dedea la dulcea îndeletnicire a redactării de memorii".

In memoriile sale, Chateaubriand ne povestește istoria ambasadei lui la Roma, pe lângă Sfântul Scaun. Sunt de atunci o sută de ani. Plecat din Paris la 14 Septembrie 1828, marele romantic ajungea la Roma la 11 Octombrie. Pe drum se opria la Bologna și la Ravenna, la Rimini, Loretta și Spoletto și în jurnalul lui de călătorie evocă, cu strălucirea lui obișnuită, umbrele mari ale trecutului. Din scurta lui misiune — de mai puțin de un an — la Roma, au rămas mai multe amintiri literare, decât rapoarte diplomatice. Așa erau timpurile. Pe acea vreme lumea se grăbia încet. Diplomații își luau vremea necesară pentru gândire, aveau simțul istoriei și își făceau fără grabă rapoartele politice. Technica de atunci a diplomației le lăsa răgazul să reflecteze pe îndelete asupra evenimentelor de căpetenie și să prețuiască în cunoștință de cauză pe cei câtiva oameni, de la care-și culegeau informațiile și impresiile și cari aveau o influență hotărîtoare asupra politicii timpului lor. Era diplomația palatelor și saloanelor, a diligențelor și a curierilor, a vorbelor de spirit și a nuanțelor, a amintirilor literare și a evocărilor artistice. Datorăm însă acestei epoci și acestor metode pe câtiva dintre cei mai iluștri oameni ai istoriei, care au dat carierei strălucirea ei și slujesc și azi de modele de gândire prevăzătoare și de acțiune îndemânatecă.

Tradiția acestei diplomații s'a cultivat până în pragul secolului nostru, atâta timp cât clasele conducătoare s'au mai recrutat din elitele vechii aristocrații a pământului sau din marea burghezie liberală și cât desvoltarea tehnică a mijloacelor de transport și de transmisiune a gândului și cuvântului scris sau vorbit au mai îngăduit lumii să păsească pe un ritm mai încet.

Astăzi, marile invențiuni științifice de la începutul secolului și transformarea adâncă a structurii societății moderne au revoluționat tehnica politicii, ca și a diplomației.

Războiul mondial a contribuit și el la această prefacere. Massele mari ale poporului au dislocat cadrele prea strâmte ale vechiului regim reprezentativ liberal. Unele state au căutat soluția într'o revoluție politică, instituind regimuri de autoritate, altele au încercat să lărgească metodele și cadrele democratice, până la ultimele lor posibilități de rezistență.

Recrutarea personalului diplomatic a fost influențată de această transformare. Dar mai adâncă a fost prefacerea metodelor și tehnicei diplomatice provocată de enorma răspândire a ziarului, de perfecțiunea organizării agențiilor de presă, de înmulțirea legăturilor telegrafice și telefonice, de difuziunea aproape instantanee a știrilor prin radio.

Politica, la rândul ei, se face pe piața publică sau din potrivă, în cel mai adânc mister. Evenimentele sunt instantaneu cunoscute de milioane de oameni, sau sunt ignorate complect chiar de cei mai bine informați. In regimurile de autoritate ele iau aspectul unui plebiscit continuu sau al unei lovituri prin surprindere.

In această situație, diplomatul modern vede devenind fără folos cele mai multe din metodele tradiționale ale vechii lui cariere. Ministrul lui află de multe ori prin radio sau prin agenția de presă evenimentele, înnainte ca el, la fața locului, să fi aflat de existența lor. Avionul duce la destinație, în câteva ceasuri, reportaje publicate în sute de mii și milioane de exemplare, în timp ce rapoartele lui cele mai documentate sunt transmise lunar, în cascada de întâmplări a vieții zilnice internaționale. Pe de altă parte, oamenii politici au dobândit la Geneva deprinderea contactului direct și obișnuința indiscreților în serie, așa că deseori agenții diplomatici află din ziare intențiile miniștrilor lor de externe.

In asemenea condiții, misiunea diplomatului de azi este peste măsură de anevoioasă. Rolul lui de informator devine foarte redus și putința lui de acțiune este serios stânjenită.

Dar misiunea lui poate rămâne totuși foarte însemnată. El este simbolul țării lui în statul în care este acreditat. O întinsă cultură, o mare onestitate intelectuală, un prestigiu personal real, îi dau încă în mare măsură putința de a-și servi țara în străinătate. Astăzi însă, mai mult ca oricând, el trebuie să-și ia asupra lui greaua răspundere de a prevedea și de a pregăti evoluția evenimentelor viitoare, ceiace presupune nu numai cunoașterea adâncă a țării, unde are misiunea să lucreze, ci a tuturor sectoarelor vieții internaționale. In acest scop, nici o tradiție mai nobilă nu se poate adăoga vechilor tradiții diplomatice decât aceia a muncii îndărătnice, puse în slujba țării, cu acea pasiune care crează pe marii servitori ai statului.

Exodul guvernamentalilor spanioli

Pe măsură ce miliției sosesc la Luchon, în Franța, jandarmii francezi le confiscă armele

La Viena, în așteptarea plebiscitului

—o—

(Prin telefon, dela trimisul nostru special)

Viena, 5. — *Cine a cunoscut Viena, calmă, săracă, refugiată în melancoliile trecutului ei imperial, cine a văzut Viena acelei sobrietăți triste, de acum câteva luni în urmă, Viena d-lui Schuschnigg, nu se poate obișnui ușor cu înfățișarea de astăzi, a marei metropole europene.*

Viena s'a schimbat complet în două săptămâni. Marele proces istoric de realizare a pangermanismului, care s'a încheiat, sau care abia începe cu Anschluss-ul — nu se știe — i-a răscolit adânc toată ființa și i-a desfundat izvoare noui de viață, cari țâșnesc cu puteri vulcanice.

Viena care poate fi observată pe străzi și în piețele publice. este dela 13 Martie, într'un delir continuu. Nu se știe, nu importă cât de fericită va fi mâine, când va rămâne al doilea, sau al treilea oraș din Reich. Dar ar trebui să mint dacă aș spune că astăzi o preocupă alte gânduri decât acela de a se integra cât mai iute și cât mai complet în comunitatea germană.

Mii de steaguri, cari sfidează pajura austriacă, de pe edificiile publice, trâmbele lungi de pânză roșie, cari coboară în falduri imperiale din balcoane, pusderia de steguleț cu svastică, răsărite în fiecare fereastră, portretele uriașe ale Führer-ului, așezate în vitrine, proclamațiile oficiale, stampilate cu vulturul mare imperial, afișele cu conținut scurt, ca o comandă militară, tot acest fast exorbitant cu o regie artistică incomparabilă, care îl transpune pe vienez într'o plăcută atmosferă sărbătorească de familie și îl acaparează, îl entuziasmează, îl supune, chiar când a fost cu Heimwehr-ul până eri, nu mai lasă loc nici unei rezerve: Viena e cu tot sufletul, a lui Adolf Hitler.

Noaptea, orașul e luminat ca o imensă sală de bal imperial, în care dansatorii sunt îmbrăcați cu fracuri de mizerie, unii poate nici n'au mâncat, dar sunt fericiți că pot uita totul, în cadența unui vals cu o muzică bună.

Când se deșteaptă dimineața, pașnicul vienez e prins imediat în vârtejul entuziasmului. Alături de pancardele rămase dela sosirea primelor trupe și a legiunii austriace, peste noapte au apărut altele, arborând lozinci noui: „Să mulțumim Führer-ului nostru că ne-a salvat. Un singur răspuns la 10 Aprilie: Ja! Fii mândru că ești German". Sau inițiativele d-lui Bürckel, reprezentantul Führer-ului pentru plebiscit: „Toată lumea să-și vadă de treabă. Cine nu muncește nu ne aparține". In locul afișelor cari anunțau: „Viena să fie gata că vine Goebbels", au fost lipite altele de proporții neobișnuit de mari, ca să atragă atenția că, la terenul de exerciții din Prater, va vorbi conducătorul sportului.

Alături de acestea, pastoralele albe ale episcopilor austriaci, către popor, îndemnându-l să meargă pe linia destinului invincibil al nouei Germanii. Pastoralele au accentul vremii: sunt compuse în termeni energici.

Arhiepiscopul Innitzer e pentru împăcarea catolicismului cu realitățile politice, cu partidul și statul național-socialist. Manifestul său se termină cu salutul național-socialist: „Heil Hitler". La ce bun să se împotrivească?

Filmul fantastic continuă. In tramvaiul care îl duce la fabrică sau la birou, vienezul ascultă cu religiozitate „Deutschland uber alles", „Horst Wessel Lied" și toate celelalte cântece eroice ale nazismului. Un vagon special e atașat la fiecare garnitură electrică. Pe platforme, în brâe roșii, cu svastica uriașe, străjuit de tineri milițieni, în uniformă brună, e instalat câte un aparat puternic de transmisiune radiofonică.

Nu se poate spune că Viena nu petrece!....

Când trec camioanele înțesate cu soldați, în noua uniformă a Reichswehr-ului, sau când năvălesc în stradă cântecele bărbătești ale formațiunilor de asalt, proaspăt echipate, cu cisme lucitoare, cu baionete și revolvere la șold, toată lumea e beată de orgoliu.

Docilul austriac de eri, care ți se închina respectuos, stă acum țeapăn pe trotuar și salută: „Heil Hitler!"

La toate hotelurile sunt încartiruiți ofițerii din Reichul vechi, veniți să ia în primire efectivele militare ale fostei republice. Gărzile de onoare care îi însoțesc sunt alcătuite din soldați voinici și strașnic de bine îmbrăcați.

Vienezele nu se mai satură privind. Ii mănâncă din ochi.

Liceul terezian a fost transformat provizoriu în școală de cadre, pentru formațiile premilitare ale partidului. La porțile lui străjuesc tineri cu genunchii goi, îmbrăcați civil, cum i-a prins revoluția, dar foarte mândri de carabina care le mângâe umerii.

Palatul vestitului milionar Rotschild e astăzi o cazarmă foarte confortabilă, cu mobilă artistică, cu tablouri celebre, cu gobelinuri imperiale. Stau în el milițiile negre ale lui Himmler și vienezul sărac, disprețuit și terorizat de evreul atotputernic, de eri, e foarte fericit. In locul doamnei baronese semite, el vede coborând pe scara de marmoră, flăcăul bavarez, cu cișmele țintuite, care țăcăne foarte frumos. El admiră, în completă uitare de sine, și se simte răzbunat.

Vis-à-vis de palatul celebrului bancher, a fost reședința prin-

(Continuare in pagina 2-a)

Lipsa unui serviciu de pompieri în comunele rurale

Ziarele au înregistrat dezastrele ce le-au provocat incendiile în mai multe comune rurale. Caracteristic este faptul că în toate comunele focul s'a putut întinde foarte repede, cuprinzând ansamblul gospodăriilor locuitorilor și pricinuind pagube considerabile.

In com. Catane din jud. Dolj, peste 100 de case au fost mistuite de flăcări. Oamenii înebuniți de spaimă au fugit pe câmp cu copiii, femeile și vitele lor, lăsându-și avutul pradă focului.

In comuna Dioști-Romanați — una dintre comunele rurale mai mari, căci are câteva mii de locuitori — au fost distruse peste 100 de gospodării, bine organizate, căci locuitorii în majoritatea lor erau înstăriți.

Firește că vântul puternic ce a bântuit zilele trecute a contribuit la întinderea acestor incendii pe o suprafață mai mare, dar se constată lipsa în comunele noastre rurale a unui serviciu de pompieri. Am înființat școli primare numeroase pentru micșorarea numărului analfabeților, biblioteci, cercuri culturale, case naționale, etc., dar nimeni nu s'a interesat de apărarea gospodăriilor locuitorilor de la sate, împotriva dezastrelor pricinuite de incendii.

Această lipsă de prevedere în materie de organizare a apărării bunurilor sătenilor noștri, dovedește că o reformă administrativă trebue să înceapă dela concepția pozitivistă a vieții colective, fără de care nu putem avea o administrație gospodărească în comunele rurale. Dacă în comune populate cu câteva mii de locuitori, majoritatea înstăriți și deci cu oarecari venituri, nu s'a gândit nimeni să organizeze un serviciu de pompieri cu pompele necesare, ce fel de administrație gospodărească este aceasta?

Nu se pot salva avuțiile locuitorilor de la sate, în caz de incendiu, cu aducerea pompierilor din capitalele județelor respective, care sunt la distanțe relativ mari.

Cel puțin să ne servească acum de învățătură dezastrele pricinuite în atâtea comune rurale de lipsa de prevedere a celor ce au condus până azi administrația lor și să se prevadă dispoziții în noua reformă administrativă pentru înființarea în fiecare comună rurală, a unui serviciu de pompieri.

Intrunirea consiliului economic al Înțelegerii Balcanice

Belgrad, 5 (Rador). — Agenția „Avala" transmite:

După informațiile publicate de ziare, la 7 Aprilie se va întruni la Istambul consiliul economic al Înțelegerii Balcanice.

—xxx●xxx—

Demisia guvernului egiptean a fost respinsă

Cairo, 5 (Rador). — *Primul ministru Mahmud Paşa a remis Regelui Faruk demisia guvernului.*

Suveranul a respins această demisie și a rugat pe Mahmud Paşa să-i redacteze discursul pe care-l va citi la deschiderea noului Parlament.

—oxo●oxo—

FILME

La Academia Franceză.

Ședință pentru lucrările dicționarului.

Se examinează cuvintele ce încep cu litera T.

— Unde am ajuns? întreabă președintele comisiunei.

Secretarul răsfoește dosarele și referă:

— La „Taxi". A rămas în suspensie hotărirea dacă acest cuvânt poate sau nu să fie introdus în dicționar.

Desbateri aprinse.

Partizanii și adversarii, încrucișează spadele cu vigoarea aproximativă a vârstei academice.

— Nu admitem cuvinte cu două defecte. Primul: neologism. Al doilea: amputat.

Este sinteza argumentelor invocate împotriva adopțiunei.

— Chiar dacă ar fi nou și infirm, răspund cei de părerea contrarie, suntem nevoiți să-l primim, fiindcă a intrat prea adânc în limbajul general. De ce să ne punem de-a curmezișul unui curent irezistibil?

Romancierul Henri Bordeaux, în replică, rostește un rechizitoriu puternic, în principiu și în speță. — nu numai contra cuvântului „Taxi", dar și contra colegilor cari îl susțin.

Insă tocmai atunci când căldura peroratiei atinge culmea și victoria pare sigură, un membru întrerupe:

— Ai alt cuvânt pentru aceeași noțiune?

Oratorul stopează brusc.

Se gândește. Nu găsește.

Și actul de botez este semnat de majoritatea comisiunei.

„Taxi" își face astfel intrarea în dicționarul Academiei Franceze.

Don José

Citiți în pagina 9:

Arestarea traficanților de aur

Un mort și opt răniți

Rapidul de Bordeau s'a ciocnit lângă Benesse cu un tren personal. Ciocnirea a fost atât de puternică încât ultimul vagon al trenului personal a fost transformat în țăndări. Bilanțul ciocnirii: un mort și opt răniți

SCRISORI DIN LONDRA

Moscova ne onorează

de AUGUR

Londra, Aprilie

Veste mare. Rusia nu mai dorește să ajute pe republicanii din Spania. Astfel, cel puțin, înțelegem desmințirea pe care ambasada rusă din Londra a adresat-o ziarului „Evening Standard".

In acest ziar am dat acum câteva zile știrea unui proect conceput la Moscova de a ajutora pe republicanii din Spania, trimițându-le avioane bune de bombardament. Deoarece trăim sub regimul „neinterveției" un astfel de proect nu are nimic anormal și am dat informația fără nici o intenție cominatorie. Dar ambasada a ținut să desmintă categoric știrea dată de noi. Se pare că este absolut fals de a spune că guvernul rus are de gând să ajute republica spaniolă.

Admiratorii Rusiei la Londra trebuie să fie întristați de această declarație oficială, care distruge ideia pe care și-au făcut-o, despre o Rusie care apără cauza libertății în Spania. E în adevăr păcat. Dar se pare că ambasada preferă să dea această decepție prietenilor ei, decât să îngăduie să se ivească o bănuială pe socoteala fidelității Rusiei față de cauza celei mai rigide neintervenții. Suntem departe de vremea când presa sovietică glorifica ajutorul dat republicanilor. Oare pentru că generalul Franco câștigă partida, Rusia caută acum să se retragă dintr'o partidă căreia până mai acum câtva timp îi acorda atâta importanță?

Totuși, nu primim desmințirea ambasadei. Căci s'a petrecut următorul fapt extraordinar după publicarea știrii din ziarul „Evening Standard". Intr'o corespondență din Paris aceeaș știre a apărut în „New Statesman", organ săptămânal socialist. In acest articol, în care tema noastră e reluată, găsim

(Continuare în pagina 2 a)

IN ATENȚIA AUTORITĂȚILOR SUPERIOARE

Am arătat Marți cum masoneria prin țelurile ei revoluționare mărturisite constitue un dușman fățiș al Bisericii și un permanent ferment al dezordinii.

Autoritățile superioare au datoria să pună în practică hotărîrile consiliului de miniștri, înlăturând din posturile de răspundere ale statului pe cei cari activează în acelaș timp în cea mai periculoasă asociație secretă: francmasoneria.

Am pomenit ieri, citând din lucrarea d-lui Fl. Becescu, chestiunea extrem de gravă a fuziunii lojii masonice maghiare cu cea românească.

Pentru ca cei în drept să cunoască precis faptele spre a putea astfel lua măsurile necesare, amintim că „Loja simbolică maghiară" funcționează dela 1866.

„După căderea lui Bela Kuhn — scrie d. Becescu — guvernul ungar sesizând pericolul, confiscă arhivele lojilor din Budapesta și dovedește cu această ocazie că încercarea de răsturnare a ordinei în stat a fost pusă la cale, desfășurată și alimentată de „Marea lojă simbolică a Ungariei".

„Ca un exemplu putem cita faptul că toți conducătorii revoluției din 1919 au fost jidani și francmasoni cu grade înalte în masonerie".

Dizolvată, Marea loje simbolică maghiară se mută în Transilvania și în actul nr.

(Continuare in pagina 2-a)

O moarte tragică

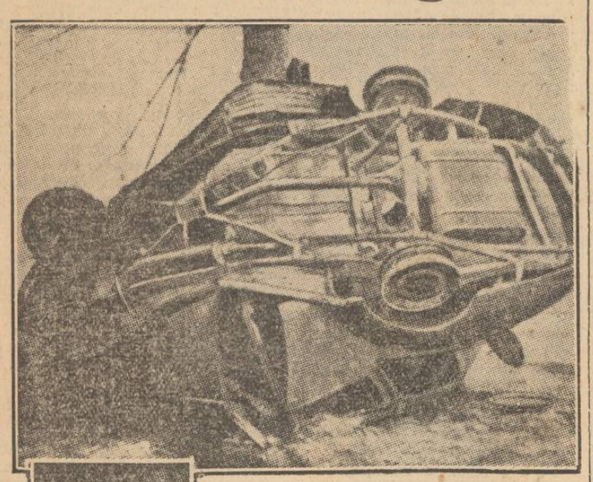

Automobilul în care se afla d-na Roland Coty și o prietenă a sa, d-na Barbary, a capotat și a luat foc.

Șoseaua fiind pustie, nimeni nu le-a putut veni în ajutor și accidentatele au pierit arse de vii.

Sus, mașina după accident.

Stânga, un portret al d-nei Coty.

Generalul Yague, conducătorul ofensivei naționaliste în Catalonia, vorbind trupelor. In primul plan, generalul Franco.